

WAT
&
HOE

TURKS

TAALGIDS

- uitspraak
- ontmoetingen
- eten & uitgaan
- onderweg
- overnachten
- gezondheid

incl.
woordenlijst
TURKS - NEDERLANDS
& NEDERLANDS
- TURKS

IN SAMENWERKING MET
vanDale

Inhoud

Woord vooraf 6

1 Handig om te weten... 7

- 1.1 Beknopte grammatica 7
- 1.2 Uitspraak 13
- 1.3 Handige rijtjes 14
- 1.4 Datum, tijd en getallen 20
- 1.5 Persoonlijke gegevens 28

2 Praktische zaken 30

- 2.1 Bank 30
- 2.2 Post 31
- 2.3 Telefoon 32
- 2.4 Internet 36
- 2.5 Foto en video 37
- 2.6 Het weer 39
- 2.7 Veiligheid 41

3 Ontmoetingen 43

- 3.1 Algemeen 43
- 3.2 Iemand aanspreken 44
- 3.3 Zich voorstellen 46
- 3.4 Elkaar begrijpen 52
- 3.5 Hobby's 53
- 3.6 Een mening geven 54
- 3.7 Een compliment geven 56
- 3.8 Iets aanbieden 56
- 3.9 Uitnodigen 57
- 3.10 Iets afspreken 58
- 3.11 Iemand versieren 59
- 3.12 Afscheid nemen 61

4 Onderweg 65

- 4.1 De weg vragen 65
- 4.2 Douane 68
- 4.3 Bagage 70
- 4.4 De auto 71
- 4.5 Verkeersborden 71
- 4.6 Het benzinestation 72
- 4.7 Pech en reparaties 73

- 4.8 De fiets 77
- 4.9 Vervoermiddel huren 78
- 4.10 Liften 82
- 4.11 Inlichtingen 83
- 4.12 Openbaar vervoer 85

- 5 Overnachten 94**
 - 5.1 Accommodatie zoeken 94
 - 5.2 Bij de receptie 95
 - 5.3 Kamperen 96
 - 5.4 Hotel/appartement/huisje 100
 - 5.5 Klachten 103
 - 5.6 Vertrek 104

- 6 Eropuit 106**
 - 6.1 Bezienswaardigheden 106
 - 6.2 Sport en recreatie 109
 - 6.3 Aan het water 110
 - 6.4 In de sneeuw 113
 - 6.5 Wandelen en bergbeklimmen 114
 - 6.6 Fitness en wellness 115

- 7 Winkelen 117**
 - 7.1 Algemeen 118
 - 7.2 Levensmiddelen 120
 - 7.3 Kleding en schoenen 121
 - 7.4 Kapper 123
 - 7.5 Afrekenen 125

- 8 Eten en uitgaan 127**
 - 8.1 In het restaurant 127
 - 8.2 Bestellen 128
 - 8.3 Klachten 137
 - 8.4 Afrekenen 138
 - 8.5 Uitgaan 139
 - 8.6 Kaartjes reserveren 141

- 9 Gezondheid 143**
 - 9.1 De dokter roepen 143
 - 9.2 Klachten van de patiënt 143
 - 9.3 Het consult 145
 - 9.4 Recept en voorschriften 152
 - 9.5 De tandarts 153

- 10 In moeilijkheden** 155
- 10.1 Om hulp vragen 155
 - 10.2 Ongelukken 156
 - 10.3 Er is iemand vermist 158
 - 10.4 Verlies en diefstal 159
 - 10.5 Aanranding 160
 - 10.6 De politie 161

- Woordenlijsten** 163
- Nederlands – Turks 163
 - Turks – Nederlands 216

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

Het Turks behoort tot de Altaïsche talengroep. Vocaalharmonie en agglutinatie kenmerken het Turks. Met agglutinatie wil men zeggen dat een ontelbaar aantal nieuwe woorden kan worden geproduceerd door aan werkwoordsstammen of aan woorden achtervoegsels toe te voegen.

- **Wet van de grote vocaalharmonie**

Als in de eerste lettergreep van een woord een achterklinker voorkomt, dan moeten de klinkers in de volgende lettergrepen van dat woord ook achterklinkers zijn. a, ı, u, en o zijn achterklinkers.

sa-kız

oğ-lan

ku-yum-cu

Als in de eerste lettergreep van een woord een voorklinker voorkomt, dan moeten de klinkers in de volgende lettergreep van dat woord ook voorklinkers zijn. e, i, ü, en ö zijn voorklinkers.

bi-let

yük-sek

kö-mür

Beide wetten gelden ook bij uitbreiding van woorden met achtervoegsels.

kı-zak-lar

yük-sek-lik

Er zijn ook woorden en achtervoegsels die niet aan de wet van de grote vocaalharmonie gehoorzamen, bv. *hangı, lira, -yor*.

- **Wet van de kleine vocaalharmonie**

Als in de eerste lettergreep van een woord een ongeronde klinker voorkomt, dan moeten de klinkers in de volgende lettergrepen ook ongerond zijn. a, e, ı, i zijn ongerond.

kı-ta

in-ce

pan-car

Als in de eerste lettergreep van een woord een ronde klinker voorkomt, dan moeten de klinkers in de volgende lettergrepen of gesloten-rond (u, ü) of open-ongerond (a, e) zijn.

ko-yun
gö-nül
kuk-la
tü-tün

Er zijn ook woorden en achtervoegsels die niet aan de wet van de kleine vocaalharmonie gehoorzamen, bv. *yağmur*, *radyo*, *-yor*.

	ong rond		rond	
	open	gesloten	open	gesloten
achter	a	ı	o	u
voor	e	i	ö	ü

● Het geslacht

Het Nederlands kent mannelijke, vrouwelijke en onzijdige zelfstandige naamwoorden. Voor mannelijke en vrouwelijke woorden gebruikt men het lidwoord 'de' en voor onzijdige woorden het lidwoord 'het'. Het Turks maakt geen grammaticaal onderscheid tussen de geslachten. Het geslacht wordt weergegeven door middel van een geslachtsaanduidend woord zoals *kadın* (vrouw), *erkek* (man), *kız* (meisje) en *dişi* (wijfje, alleen bij dieren). Het geslachtsaanduidend woord komt voor het zelfstandig naamwoord.

kız arkadaş (vriendin)
erkek arkadaş (vriend)

● Het lidwoord

Het Turks kent geen bepaald lidwoord. Het woord *keci* betekent zowel katten (categorisaanduidend) als de kat. Het Turks kent wel een onbepaald lidwoord, namelijk *bir* (een), bv. *bir keci* (een kat).

● Meervoudsvorming

Om van een zelfstandig naamwoord meervoud te kunnen maken gebruikt men de achtervoegsels *-ler* of *-lar*. Deze achtervoegsels gehoorzamen de wet van de grote vocaalharmonie.

arkadaş-lar (vrienden)
bilet-ler (kaartjes)

2 Praktische zaken

2.1 Bank

Waar is hier ergens een bank/een wisselkantoor?

Bu civarda neredede bir banka/kambiyo bürosu var?

boe djiewarda neredede bier banka/kambiejo burosoe war?

Kan ik hier deze ... inwisselen?

Bu ... burada bozdurabilir miyim?

boe ... boerada bozdoerabelier miejiem?

Kan ik hier pinnen?

Burada banka kartı ile para çekebilir miyim?

boerada banka kartı ile para tsjekebielie miejiem?

Kan ik hier met een creditcard geld opnemen?

Burada kredi kartı ile para çekebilir miyim?

boerada kredi kartı ile para tsjekebielie miejiem?

Hoeveel provisie moet ik betalen?

Ne kadar komisyon ödemem gerekiyor?

ne kadar komies-jon eudemem gerekiejor?

Waar moet ik tekenen?

Nereyi imzalamam gerekiyor?

nereji iemzalamam gerekiejor?

Kan ik kleinere biljetten krijgen?

Daha küçük banknot alabilir miyim?

daha kutsjuk banknot alabelie miejiem?

Ik zoek een geldautomaat

Bankamatik arıyorum

bankamatiek arəjoroem

Wat is het minimum/maximum?

En az/en fazla ne kadar çekebilirim?

en az/en fazla ne kadar tsjekebielie miejiem?

Mag ik ook minder opnemen?

Daha az para da çekebilir miyim?

daha az para da tsjekebielie miejiem?

Dit zijn de gegevens van mijn bank in Nederland/België

Bunlar benim Hollanda'daki/Belçika'daki bankamın verileri

boenlar beniem hollandadaki/belstjiekadakibankamən werieleri

Dit is mijn bankrekeningnummer

Bu benim banka hesabımın numarası

boe beniem banka hesabəmən noemarasə

Ik wil graag geld wisselen
Para bozdurmak istiyorum
para bozdoermak iestiejoroem

euro tegen ...
euro'yu ... -a
urojoe ... -a

Wat is de wisselkoers?
Döviz kuru ne kadar?
deuwiez koeroe ne kadar?

Kunt u me ook wat kleingeld geven?
Bir kısmını bozuk para olarak verebilir misiniz?
bier kasmənə bozoek para olarak werebielîer miesieniez?

Dit klopt niet
Bir yanlışlık olmalı
bier janlaşlək olmalə

Burayı imzalayın	U moet hier tekenen
Bunu doldurun	U moet dit invullen
Pasaportunuzu görebilir miyim?	Mag ik uw paspoort zien?
Nüfus cüzdanınızı görebilir miyim?	Mag ik uw identiteitsbewijs zien?
Banka kartınızı görebilir miyim?	Mag ik uw bankpasje zien?

2.2 Post

paketlen	pakjes
pul	postzegels

Ik ben op zoek naar een postkantoor
Bir postane arıyorum
bier postane arəjoroem

Is hier een brievenbus in de buurt?
Bu civarda bir posta kutusu var mı?
boe djiewarda bier posta koetoesoə war mə?

Bij welk loket kan ik geld wisselen?
Hangi gişede para bozdurabilirim?
hangîe gîesjede para bozdoerabielîerîem?

Moet ik hier zijn voor een telefonische overboeking?
Bu gişede telefonla başka hesaba para naklettirebilir miyim?
boe gîesjede telefonla başka hesaba para naklettirebielîer miejîem?

Waar is poste restante?
Postrestant gişesi hangisi?
postrestant gîesjesi hangîesi?

3 Ontmoetingen

3.1 Algemeen

- **Dank u wel**

Bedankt/dank u wel

Teşekkür ederim

tesjekkur ederim

Geen dank/graag gedaan

Bir şey değil

bier sjej deRiel

Heel hartelijk dank

Çok teşekkür ederim

tsjok tesjekkur ederim

Erg vriendelijk van u

Çok naziksiniz

tsjok nazieksieniez

Het was me een waar genoegen

Benim için büyük bir zevkti

benim ietsjien bujuk bier zewkti

Dank u voor de moeite

Zahmetinize teşekkür ederim

zahmetienieze, tesjekkur ederim

Dat had u niet moeten doen

Bunu yapmamalıydınız

boenoe japmamalajdənəz

Dat zit wel goed, hoor

Hiç önemli değil

hietsj eunemli deRiel

- **Pardon**

Pardon

Pardon!, özür dilerim

pardon!, euzur dilerim

Sorry!

Özür dilerim

euzur dilerim

Sorry, ik wist niet dat ...

Özür dilerim, ... bilmiyordum

euzur dilerim, ... bilmijordoem

Neemt u me niet kwalijk

Kusuruma bakmayın
koesoeroema bakmajən

Het spijt me

Özür dilerim
euzur dielerim

Ik deed het niet expres, het ging per ongeluk

Kasten yapmadım, yanlışlıkla oldu
kasten yapmadəm, yanlışlıkla oldu

Dat geeft niet, hoor

Önemli değil
eunemli deRiel

Laat maar zitten

Boş ver
bosj wer

Dat kan iedereen overkomen

Herkesin başına gelebilir
herkesien başjana ğelebielir

- **Feliciteren en condoleren**

Gefeliciteerd met uw verjaardag/naamdag

Doğum gününüz kutlu olsun
doRoem ğununuz koetloe olsoen

(Nog) de beste wensen

Kutlarım
koetlarəm

Gecondoleerd

Başınız sağ olsun
başjənəz saR olsoen

Ik vind het heel erg voor u

Sizin için çok üzgünüm
siezien ietsjien tsjok üzğunum

3.2 Iemand aanspreken

Dag meneer Akdemir

İyi günler, bay Akdemir
ieji ğunler, baj Akdemir

Dag mevrouw Korkmaz

İyi günler, bayan Korkmaz
ieji ğunler, bayan Korkmaz

Hallo Peter

Merhaba, Peter
merhaba, peter

4 Onderweg

4.1 De weg vragen

Pardon, mag ik u iets vragen?

Özür dilerim, size bir şey sorabilir miyim?

euzur dielerim, size bir şey sorabieli_r miejiem?

Ik ben de weg kwijt

Yolumu kaybettim

joloemoe kajbetti_m

Weet u een ... in de buurt?

Bu civarda bir ... var mı?

boe djiewarda bir ... var ma?

Is dit de weg naar ...?

... giden yol bu mu?

... giden yol boe moe?

Kunt u me zeggen hoe ik naar ... moet lopen/fietsen?

Bana ... yürüyerek/bisikletle nasıl gidebileceğimi söyleyebilir misiniz?

banā ... yurujerek/bisiekletle nasıl gidebieledjeRiemī seujlejebieli_r miesieni_{ez}?

Hoe kom ik daar het snelst met de auto?

Oraya arabayla en çabuk nasıl gidebilirim?

oraja arabajla en tsjaboek nasıl gidebieli_riem?

Hoe kom ik het snelst in ...?

... en çabuk nasıl gidebilirim?

... en tsjaboek nasıl gidebieli_riem?

Hoeveel kilometer is het nog naar ...?

... kaç kilometre kaldı?

... katsj kielometre kaldı?

Kunt u het op de kaart aanwijzen?

Haritada gösterebilir misiniz?

harietada geusterebieli_r miesieni_{ez}?

Mijn navigatiesysteem is kapot, kunt u me vertellen hoe ik in ... kom?

Navigasyon sistemim bozuk, ... nasıl gidebileceğimi anlatabilir misiniz?

nawieğasjōn siestemi_m bozoek, ... nasıl gidebieledjeRiemie anlatabieli_r miesieni_{ez}?

- **Waar?**

hier/daar

burada/orada

boerada/orada

TAALGIDS

TURKS

DE BESTE TOLK VOOR OP REIS

Vlot de rekening vragen op een terrasje? Een gesprekje aanknopen? Met deze taalgids kom je altijd uit je woorden.

- Ruim 4000 woorden & zinnen
- **Woordenlijst**
Nederlands - Turks
- **Woordenlijst**
Turks - Nederlands
- Duidelijke aanwijzingen voor **uitspraak**

9 789043 927451

www.kosmosuitgevers.nl

